

77 בס"ד י"ל בעיה"ק נתיבות תובב"א

# נועם השבת

360 סיון תשפ"ב

דף ה' יבמות צו

הפטרה: "רני ושמח" [זכריה ב']

## פרשת בהעלותך

24 סדר היום...

### הסכנות שבדרך...

**"והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה"** [ט"ג]  
**כשאדם שרוי בביתו**, המסגרת שהוא יצר שומרת עליו - הוא קם בזמן, כי ישלו מנין קבוע. ואם הוא יוצא לעסוק בפרנסתו הרי השיעורים הקבועים או החברותות שיש לו בבית הכנסת ממלאים את שארית זמנו כך שאין לו פנאי לעסוק בהבלים וממילא הוא שמור מחטאים.

**אך היוצא לדרך נקלע לנסיונות.** אין הוא יכול לדעת מה יזדמן לו כשהיה מחוץ לביתו כשהיה תלוי בחסדם של אחרים, אולי הוא יתקל בבעיות של תפילה במנין, אולי הוא לא ישיג מזון כשר למהדרין כפי שהוא נוהג להקפיד בביתו ואולי יתקל במבחנים קשים יותר של שמירת העניינים וכדומה. רמז לדבר מצאו בעלי הדרוש בפסוק: **"איה הקדשה הוא בעיניי על הדרך"** - איפה מתחילות בעיות הקדושה? **"בעיניי על הדרך"**, כשיוצאים לדרך ולא שומרים על העניינים שם מתחיל הכל.

**ובספר "אוצר אפרים" הביא בשם "אילנא דחיי"**, לפרש בדרך זו את הפסוק **"והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה"**, וכך כתב בשם הרבי מלובלין: מה גרם לכך שהאיש טהור? כי הוא "בדרך לא היה" אלא בביתו ולכן לא נתקל בבעיות של שמירת העניינים ונשאר טהור.

**ולפי זה יבוארו דברי רש"י** בתחילת פרושו לפרשת לך-לך שהדרך ממעטת שלושה דברים - את השם, את הפריה והרבייה ואת הממון. ממעטת את השם, פרושו ממעטת את עבודת ה', ממעטת את הפריה והרבייה, הינו שאינו פרה ורבה בתורה וממעטת את הממון, הינו שבדרך לא יכול היה להפריש צדקה כראוי כי הוא חושש שמא יחסר לו ממון והיות שהוא במקום זר לא יוכל להשיג הלוואות או שירא להראות כמי שיש לו ממון פן יגנבוהו. ועוד יתכן לומר שממון הינו צום ותפילה כי **צו"ם וקו"ל** בגימטריא ממון ובהם אדם לא יכול לעסוק כשאינו בביתו מפאת חולשת הדרך.

לפי דעת רש"י, פירושו של הפסוק "והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה" הוא "איש אשר הוא טהור ובדרך לא היה" ולא "איש אשר הוא טהור ובדרך לא היה" כפי שכתב הרמב"ם.

### חידוש בפרשה

**"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות"** [ח"ב']


**בתנא דבי אליהו, אומר אליהו הנביא:** שכל אדם יכול להגיע לדרגתו של משה רבינו, כי זה כל האדם. ואם הוא ירצה - אין זו אגדה. וזה מה שנרמז כאן ב"בהעלותך את הנרות", שהנר הוא הנשמה, וצריך כל הזמן להעלות אותה ברוחניות. וכמו שאומרים ב"עלינו לשבח" - **"בשמים ממעל ועל הארץ מתחת"**.

**הסביר מרן החיד"א** שבענייני שמים, שזה רוחניות, צריך להסתכל תמיד מי מעליך, ולהתאמץ להגיע לדרגתו עד אין סוף. ועל הארץ מתחת, **בענייני גשמיות**, אל תקנא בעשירים ממך, אלא תמיד תביט מי מתחתך. ותן תודה לאלוקיך על מצבך הטוב.

**על שם לוק וחזק!**

**זמני שבת:**  
 כניסת שבת - 19:17  
 צאת שבת - 20:28  
 ר"ת - 21:12  
 הזמנים לפי אופק נתיבות 

**גם אתה יכול להיות מוכה הרבים!!!**  
 באפשרותך לקבל את העלון במייל מדי שבוע ולהדפיס כמה עותקים שתרצה ולהפיץ לחבריך וליכרות גם אותם בד"ת לשולחן שבת:  
 Sh606marom@gmail.com 

**להצלחת נע ישראל: גם אני! מקבל על עצמי שלא לדבר כלל!!! בשעת התפילה וקריאת התורה"**  
 העלון מוקדש לעילוי נשמת מורי ורבי הצדיק **רבי דוד ברנר זצ"ל ב"ר עמוס שליט"א**  
 תהא נשמתו צורה בצרוו החיים, אמון 

### ארבע מנורות...

**"אל מול פני המנורה"** [ח"ב]  
 כותב רבי חיים קנייבסקי שליט"א בספרו "טעמא דקרא": בפרשה זו מופיעה המילה "מנורה" ארבע פעמים: פעמיים בכתוב מלא ופעמיים בכתוב חסר.

**ופרש זאת כך:** הנה המנורה שעשה משה רבנו היתה קיימת בבית ראשון כמבואר בגמרא, ובשעת החורבן לקחו הכשדים לבבל כמפורש בסוף ספר ירמיהו. כשבנו את בית המקדש השני נאמר בספר עזרא שהחזירו את כל כלי המקדש שהורידו לבבל ומן הסתם החזירו בתוכם גם את המנורה שעשה משה רבנו.

מנורה זו היתה קיימת עד ימי היונים שאז טמאוה והשתמשו בה ונפסלה מעבודה [כמו שמצינו בגמרא לגבי המזבח], **ולכן כשנצחו בית חשמונאי** - עשו מנורה חדשה. כך אמרו חז"ל שמלכי בית חשמונאי עשו מנורה משיפודים של ברזל [שכשר בדיעבד]. **העשירו** - עשאוה של כסף. **חזרו והעשירו** - עשאוה של זהב. ומנורה זו האחרונה נשארה עד חורבן בית שני.

נמצא שארבע מנורות נעשו על ידי עם ישראל לאורך הדורות: שתיים של זהב כפי שצריך לעשות מעיקר הדין ושתיים של מתכת ושל כסף שכשרות רק בדיעבד.

**כנגד ארבע מנורות אלו** נכתבה בפרשתנו המילה "מנורה" ארבע פעמים: פעמיים בכתוב מלא, כנגד שתי מנורת הזהב ופעמיים בכתוב חסר כנגד שתי המנורות שהיו כשרות רק בדיעבד.

### שנת לימוד תורה בשבת שווה x 1,000 !!!

**לעילוי נשמת: ר' דוד ב"ר עמוס זצ"ל**, מיכאל בן רבקה, דוד ורובן דיאמנט, ר' ישראל ב"ר שלמה יוסף הלוי שיני, יוסף בן רוזה, דיאמנט ודינה בת רחל, דינה ברוך בן אסתר, שמחה בת הניט מרגלית, שושנה בת אסתר, יהודית בת לינה, יוסף בן איטה, שמשון בן סוליקה, ר' רבן בן יהודה, דוד בן רחל, רות שני בת נעמי, לאה בת אסתר באן, אברהם ארצי בן שלמה, סימה בת יובל, אליהו שיר בן חנה הגבבת, נחם שאר נגמרי ישראל, אהרן לוישי, ר' בצלאל בן מיל גב, יהודה בת נחמך בתה, מנחם בן אסתר בתושי"אמנו לשי"ק, רובי בת ציון בת חנה מלכה, תקוה בת עליזה, מרים בת אילה לוח"ל, ששה בן שמחה, אברהם בן פאני, יצחק בן פאני, מאיר בן חיה ולחצילתה, לאה בת אורה, שלמה בן רחל, שילה בת לאה, שילה בן לאה, מלכאי בן לאה, ישראל בן ציפורה וזביב, רחל בת אסתר וזביב, אורה בת לאה וזביב.

**ולהצלחת כל המפיצים והתורמים היקרים ובני משפחותיהם ברו"ג!**

**לקבלת הגיליון במייל:** Sh606marom@gmail.com 

### ואלה החפטים

[ר' פנחס מקוריץ]  
**"בכל אדם ישנו דבר יקר- שאינו נמצא בשום אדם אחר..."**

**עקצן צהוב...**

עקצן צהוב או עקרב צהוב מצוי הוא אחד מן מיני העקרבים במצוי בארץ. עקיצת העקרב מסוכנת לאדם ועלולה לגרום למוות, והוא השכיח בעקרבי ישראל. על פי המדד העולמי הוא העקרב הארסי ביותר בישראל ונמנה עם העקרבים הארסיים בעולם, ועל כך שמו הלועזי הוא "צייד המוות". מצוי באסיה - בחצי האי ערב, בחצי האי סיני, בישראל, ירדן וצפונה עד חומס בסוריה. במשך היום העקרב הצהוב שווה במשכן קבוע מתחת לאבנים שטוחות או בין גדרות אבן. לרוב יחפור מאורה קטנה הגדולה אך מעט מממדי גופו. העקצן הצהוב נוהג לנקות ולהחליק את מאורתו, לעיתים יחפור מאורה אלכסונית עד עומק של כ-20 ס"מ. כמו רוב העקרבים הוא פעיל לילה ובזמן זה ישוטט בתורו אחר טרף. העקרב הצהוב ניזון מפרוקי רגליים זעירים, עד בעלי חיים בגודלו שלו. לקראת הבוקר הוא יחזור למקום מסתורו.

אורך גופו יכול להגיע עד 9-11.5 ס"מ.

העקרב הצהוב מיטיב לטפס על גדרות אבן וקירות, ומסוגל לחדור לבתים, בעיקר לקומות הקרקע. מצוי בכל ישראל למעט בכרמל, חולות שפלת החוף ובאזורי אדמה כבדה.

**אוצר הפלאות**

**אסור להתייאש!**

"והניף אהרון את הלויים תנופה לפני ה'" [חא-ח]

בן שמונים וארבע היה אהרון, לא אדם צעיר לכל הדעות, וכאשר נצטוו להניף את הלויים תנופה לפני עבודתם בקודש, מצווה שטעמיה טמונים בתורת הסוד, עשרים ושניים אלף לויים, "מוליך ומביא מעלה ומוריד". הנה עומדים הם בשורה ארוכה ארוכה, גדולים וקטנים, נמוכים וגבוהים, רזים ורחבים...

למי יש כח, מי יכול לעמוד במשימה. גם אם יניף שתיים-עשרה שעות רצופות, באותו קצב, מבלי להאט, יצטרך להניף אלף ושמונה מאות בשעה, שלושים בכל דקה!

אבל אהרון לא נרתע. הוא ניגש למשימה, החל בכל הלהט - והנה אירע הנס, קיבל כוחות עלומים, הניף וחזר והניף ולא נלאה, מאה ועוד מאה, אלף ועוד אלף, רבבה ועוד רבבה, והגשים את המשימה! לומר לך, שאין להתייאש, אין לוותר מראש! אדרבה. יש לגשת, לפעול, לחגור כוחות ולנסות. ואז באה העזרה משמיים, ואז מקבלים כוחות ומגשימים את השאיפות, מגיעים אל היעד!

**אויבי ה'...**

"ויהי בנסוע הארון" [י-לה]

**המלבי"ם** השתמש בפסוק זה על מנת להוכיח בו את בני קהילתו בבוקרשט שברומניה, על מנהגם הקלוקל לצאת את בית הכנסת בשעת קריאת התורה כדי להתלוצץ ולשוחח שם שיחות בטלה.

היטב חרה הדבר למלבי"ם ובכאב ליבו קרא לאותם יהודים "אויבי השם".

באחת מדרשותיו אמר: לא בכדי קמים אתם ויוצאים מבית הכנסת דוקא בשעת קריאת התורה שהרי בעת פתיחת ארון הקודש אנו אומרים "ויהי בנסוע הארון... ויפוצו אויבך וינוסו משנאיך מפניך"...

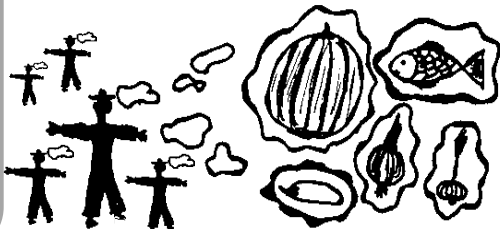
**חפש ברשי"**

**היכן מזכיר רש"י את המילה 'קריסטל'??**

**ציור בפרשה...**

**"זכרנו את הנגה אשר נאכל  
במצרים חינוך את הקיטאים ואת  
האזטיחים ואת החזיר ואת  
הזצציק ואת האוקין"**

[יא-ה]



מספרים על רבה המפורסם של קראקוב, **הרבי ר' העשל**, שנסע פעם לסייר בעיירות הסמוכות לעירו, כדי לעמוד מקרוב על המצב הרוחני השורר שם. במהלך מסעו, הגיע הרב העשל ערב אחד אל עיירה קטנה, בה היה מספר היהודים מועט.

כשמוע תושבי המקום על בוא הרב אחזה בהם התרגשות רבתי, והם הזדרזו והכינו לאורח סעודה מכובדת בפונדק המקומי. הרב ניצל את ההזדמנות לשוחח עמם בדברי תורה, ולקרב את לבבות ישראל זה לזה ולאביהם שבשמים. כך נמשכה הסעודה עד שעה מאוחרת.

והנה נכנס לפונדק יהודי שהתעורר זה עתה משנתו, היה זה מלמד העיירה אשר במשך היום היה עושה מלאכתו נאמנה, ומידי ערב פרש מוקדם לשנת לילה, על מנת לקום בזמן לתקון חצות.

בלי לדעת מה פשר הסעודה ומיהו היושב בראש השולחן, נגש המלמד בתמימותו לרבי העשל שישב בראש, ונזף בו קשות תוך שהוא מצטט בפניו פסוקים מתיקון חצות - "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון...", "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני" וכו' וכו'..."

לאחר מכן, החל האיש לזעוק ואמר: מה אתם יושבים כאן ואוכלים ושותים ונהנים בשעה שהשכינה הקדושה בוכה?! נבהל רבי העשל מן הדברים, והזדרז לסיים את הסעודה, ונפרד מהקהל שאף הם היו נסערים מדבריו העזים של המלמד כלפי הרב הנערץ.

עם שחר, הזעיק הרב העשל את המלמד לבוא אליו. כולם סברו שהרב יוכיחו על חוצפתו, וחכו בקוצר רוח לתוצאות השיחה. אך לתדהמתם הרבה לא כן היה. הרב קם ממקומו לכבוד המלמד, ושאלו: מה מעשיך ומהי משכורתך?

לאחר שהשיב המלמד מה שהשיב, אמר לו הרב בתחנונים: בוא אתי לקראקוב, ואשלם לך משכרת כפולה, ותשמש לי כמוכיח, על כל שגיאה ועל כל עול שתמצא בהתנהגותי תוכיחני.

נאות המלמד להצטרף לרבי העשל, ומילא גם את תפקידו נאמנה. הוא השגיח על רבי העשל, דדקק עמו בכל מעשיו, ולא חסך ממנו את שבת בקורתו.

באחד הלילות שקע הרבי העשל בסוגיה קשה בגמרא. בהיותו שקוע ראשו ורבו בעמק העיון, לא הבחין הרב כי כבר עלה הבוקר, וכי הוא מאחר לתפלת שחרית. כששם לב לכך, קם בחופזה ומהר לעבר בית הכנסת, כשהוא מחכה כבר לשמוע את דבריו הנוקבים של המוכיח.

ואכן כבר במרחק הוא הבחין במוכיח כשהוא עומד בשער וממתין למילוי תפקידו. הרב התקרב לעברו, וחיכה שיטיח בו דברים. אך ההפתעתו אף מילה לא נאמרה. המוכיח פסע לאחוריו ללא אומר ודברים, והרב נכנס לבית הכנסת לתפלה.

לאחר התפילה ניגש המוכיח אל הרב העשל, ובקש ממנו שישחרר אותו מתפקידו כמוכיח, משום שאין הוא מסוגל יותר להוכיח את הרב. הרב היה בטוח שהמוכיח כועס עליו, וחושד בו כי הוא מזלזל בתוכחותיו, לכן התחנן לפניו ואמר: אנא מחל לי, והמשך להוכיחני, לא אחרתי היום משום שאני מואס בדברי המוסר שלך, חלילה לי מעשות כן, אלא שקעתי בסוגיה קשה, ולא הבחנתי בשעה המתאחרת.

אולם המוכיח פנה אליו ואמר: כאשר הגיע הרב הבוקר לתפילה, הבחנתי שמתלווה אליו נשמה גדולה - נשמתו של אחד מבעלי התוספות [ר"י מאורליאנש], אמרתי בלבי, אם הרבי זוכה לזכות כזו, אינו זקוק לתוכחות שלי! ואכן עוד באותו יום, ארז המוכיח המלמד את חפציו, ושב לעיירה הקטנה לשמש כמלמד כבתחילה.

ראה עד כמה אהב רבי העשל לקבל את האמת אפילו מאדם קטן ממנו, ולא רק שאהב זאת, אלא אף שילם כסף עבור כך שיוכיח אותו, ויורה לו מה הם הדברים שטעונים אצלו שיפור. זהו חכם אמיתי שיודע לקבל את האמת מכל אדם. כזה ראה וקדש!

**חייב אדם להשלים פרשיותיו עם הציבור שניים מקרא ואחד תרגום!**

